Súd:	Okresný súd Galanta
Spisová značka:	35C/228/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2314226264
Dátum vydania rozhodnutia:	30. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Zuzana Dojčánová
ECLI:	ECLI:SK:OSGA:2016:2314226264.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Dojčánovou v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpený splnomocnencom: Fridrich Paľko, s.r.o., IČO 36 864 421, so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO 00 166 073, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

Súd žalobu sa zamieta.

Žalovanej súd náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 17.9.2012 doručenou súdu dňa 27.9.2012 domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobkyni nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Dunajská Streda, pretože tento nerozhodol o jej návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote a rozsudkom rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni z titulu majetkovej škody sumu 175 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 663,84 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku a náhradu trov konania. Ďalej uviedla, že je právnickou osobou, ktorá vykonáva na základe registrácie podnikateľskú činnosť v prevažnej miere v oblasti poskytovania krátkodobých úverov a v pozícii oprávneného v exekučnom konaní navrhla písomným podaním postupom podľa § 38 a nasl. Exekučného poriadku súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXX dlžníkom: P. N.Á., N.. XX.XX.XXXX, pričom po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor pridelil registráciou exekučnej veci číslo Z. XXXX/XXXX. Súdny exekútor postupoval podľa procesnej úpravy obsiahnutej v Exekučnom poriadku a predložil návrh žalobkyne na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom Okresnému súdu Dunajská Streda, pritom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č.: XXXX*XXXXXX. Žalobkyňa pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky spísala 20.5.2009 a podala exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Podľa žalobkyne v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Postup exekučného súdu žalobkyňa hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne s § 44 ods. 7 Exekučného poriadku, resp. od 1.12.2006 s § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia

nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa žalobkyňa v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Skutkový dej bol zavŕšený doručením uznesenia o zmene exekútora žalobkyni zo dňa 27.5.2010. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si žalobkyňa uplatňuje náhradu majetkovej škody vo výške 175 eur ako náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jej činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom (70,- Eur náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, 40,- Eur udržiavanie a správu informačného systému, 50,- Eur administrácia listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom, 15,- Eur administratívne spracovanie urgencií adresovaných exekučnému súdu, publikačné výdaje spojené s ich vyhotovením, poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania. Zároveň si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 663,84 Eur, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny postup súdu vystavil záujmy oprávneného riziku zániku povinného, zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvencie povinného. Žalobkyňa si uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonnom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumu 663,84 Eur, teda 55,32 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, a to na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, podľa ktorej, pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 663,88 eura. Exekučný súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 372 dní. Žalobkyňa v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. písomne požiadala žalovanú o predbežné prerokovanie jej nároku na náhradu škody, žalovaná však do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagovala.

Žalovaná vo Vyjadrení k žalobe zo dňa 27.3.2013 okrem iného uviedla, že zo žaloby nie je jednoznačne jasné, na základe akého titulu si žalobkyňa uplatňuje náhradu škody, keď v žalobe sa tieto tituly prelínajú a žalobkyňa jednoznačne neuvádza, z ktorého titulu si uplatňuje nárok, pričom má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, túto právomoc má napr. predseda súdu alebo Ústavný súd Slovenskej republiky. Dňa 23.4.2012 boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.4.2012 a vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 boli okresnému súdu doručené žaloby, je zrejmé, že žalobkyňa ich nepodala po uplynutí 6-mesačnej lehoty, keď poškodený sa môže práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobkyňa neposkytla žiadnu súčinnosť, a tým zmarila akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o čo sama požiadala, preto nárok žalobkyne nepovažuje za predbežne prerokovaný. K nesprávnemu úradnému postupu žalovaná uviedla, že v jednotlivých prípadoch mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, najmä v prípadoch, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť a v takýchto prípadoch exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému súdnemu exekútorovi exekučný spis pôvodného exekútora. Vzhľadom na povahu úkonu, zákonom stanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobkyne i nevyhnutnosť vykonať i iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy, a teda za nesprávny úradný postup. Žalovaná poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn I. ÚS 16/02, v ktorom súd konštatoval, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Žalobkyňa podľa názoru žalovanej nepreukázala podanie sťažnosti na prieťahy v konaní a ani rozhodnutie, v ktorom by bolo konštatované porušenie práva na prerokovane veci bez zbytočných prieťahov, ktorých existenciu môže konštatovať len ústavný súd, preto nie je preukázaný ani nesprávny úradný postup. V prípade, ak mala žalobkyni vzniknúť škoda práve nesprávnym úradným

postupom spočívajúcom v tom, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora nebolo rozhodnuté v zákonnej lehote, vzniesla žalovaná námietku premlčania tohto nároku, ak došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009. Žalobkyňa vyčíslila uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, pričom neuvádza, či sa jedná o skutočnú škodu alebo ušlý zisk a paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech. Žalobkyňa by v tomto konaní na preukázanie vzniku škody musela produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok a žalobkyňa nepreukázala jednak vznik škody a ani výšku škody. Vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalovaná uviedla, že poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické, a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný, pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba, pričom žalobkyňa poukazuje aj na zánik podnikateľských aktivít a plánov, ale tieto nie sú bližšie konkretizované, a taktiež žalobkyňa nespresnila, v čom a ako situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu“. Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením, čo z uvedených žalôb nevyplýva, preto žalovaná nemá za preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytnúť jej náhrada v peniazoch. Podnikateľská činnosť žalobkyne podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci, žalobkyňa je vnímaná ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb, a v takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie žalobkyne, a to najmä v prípade návrhu na vykonanie exekúcie, kde v prípade žalobkyne automaticky nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práva spotrebiteľa. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobkyne považuje žalovaná za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobkyňa uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobkyne a súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva žalobkyne už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce a vylučuje možnosť priznania prípadného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu. Žalovaná ďalej uviedla, že na základe uvedených skutočností zastáva názor, že žalobkyňa nepreukázala, že by činnosťou súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, a tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu. Pre nepreukázanie splnenia základných podmienok pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. žalovaná považuje žalobu za právne neopodstatnenú a žiada, aby ju súd v celom rozsahu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania.

Žalobkyňa sa v stanovisku k vyjadreniu žalovanej zo dňa 7.6.2013 doručenom súdu dňa 21.6.2013 vyjadrila k jednotlivým námietkam žalovanej, pričom sa odvolávala na skutočnosti uvedené v žalobe a rozšírila právnu argumentáciu. Doplnila, že štátny orgán musí vo veci konať aj bez urgencií a sťažností účastníka konania, ak mu v tom nebránia objektívne prekážky (ide o zákonný príkaz). Preto je pre existenciu prieťahov v konaní, porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, ako aj pre nečinnosť súdu, právne irelevantné zaoberať sa typom a počtom urgencií a sťažností. Žalobkyňa poprela, že by marila predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Aby vylúčila pochybnosti o výške nároku, na preukázanie výšky majetkovej škody, zadala spracovanie znaleckého posudku Znaleckému ústavu Ekonomickej univerzity v Bratislave. Žalobkyňa odmietla vykreslenie jej podnikateľských aktivít uvedené žalovanou.

Podľa ust. § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.
Podľa ust. § 200ea O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000,- eur, od toho okamihu ide o drobný spor.
Podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Nakoľko sa jedná o drobný spor, v zmysle ustanovenia § 115a ods. 2 O. s. p. rozhodol súd vo veci bez nariadenia pojednávania, pričom vychádzal z predložených písomných dôkazov. Dňa 4.2.2016 bolo na úradnej tabuli súdu oznámené, že dňa 30.3.2016 o 8.45 hod. v pojednávacej miestnosti P2

bude vo veci verejne vyhlásený rozsudok podľa ust. § 115a ods. 2 O.s.p.. Účastníci konania na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s Návrhom zo dňa 17.9.2012, s Vyjadreniami žalovanej zo dňa 27.3.2013, stanoviskom žalobkyne zo 7.6.2013v časti, v ktorej sa vzťahujú k prejednávanej veci, so znaleckým posudkom Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014, s podstatným obsahom spisu Okresného súdu Dunajská Streda spisová značka 4Er/297/2007.

Z obsahu spisu Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 4Er/297/2007 súd zistil, že návrh na vykonanie exekúcie bol podaný 27.3.2007 (súdnemu exekútorovi Mgr. Kataríne Baňárovej). Dňa 11.4.2007 podal súdny exekútor Mgr. Katarína Baňárová na Okresný súd Dunajská Streda žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávnenej POHOTOVOSŤ, s.r.o. proti povinnej P. N. na vymoženie istiny 8.940,- Sk s príslušenstvom (exekučným titulom v danej veci bol rozsudok č. B. XXXX/XX zo dňa 21.12.2006 vydaný Stálym rozhodcovským súdom). Poverenie bolo vydané 17.4.2007 pod č. XXXX XXXXXX. Žalobca ako oprávnený podaním zo dňa 20.5.2009 doručeným súdu dňa 25.5.2009 navrhol zmenu súdneho exekútora a žiadal poveriť vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom exekútorského úradu Záhradnícka 62, Bratislava. Súd 27.1.2010 vyzval súdneho exekútora Mgr. Katarínu Baňárovú na vyjadrenie sa k návrhu na zmenu exekútora a vyúčtovanie trov exekúcie. Podaním zo dňa 24.3.2010 súdny exekútor oznámil Okresnému súdu Dunajská Streda stanovisko k návrhu na zmenu a zaslal vyčíslenie trov exekúcie. Okresný súd Dunajská Streda uznesením č.k. 4Er/297/2007-13 zo dňa 27.5.2010 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého a zároveň rozhodol o trovách exekúcie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22.6.2010.

Zo znaleckého posudku Ekonomickej univerzity v Bratislava č. 1/2014 (založeného na súde pod Spr. 529/2014) vyplýva, že na základe vykonanej analýzy mzdových nákladov, nákladov na poštovné, telekomunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému znalecký kolektív realizoval výpočet majetkovej ujmy nasledovne:
žaloby NZP a NP spolu 30,76 Eur,
žaloby ZE spolu 31,68 Eur.

Pokiaľ ide o posúdenie návrhu a stanoviska žalobcu súd vychádzal z jeho obsahu. Právne posúdenie zistených okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa ustanovenia § 19 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 1.6.2010, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 9 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 1.6.2010, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Súd sa ako s prvou vyporiadal s námietkou žalovanej, že žaloba bola podaná predčasne. Žalobkyňa sa podaním adresovaným priamo žalovanej a doručeným dňa 23.4.2012 domáhal v zmysle § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 zák.č. 514/2003 Z.z. predbežného prerokovania a uspokojenia nároku na náhradu škody. Medzi podaním žiadosti o predbežné prejednanie nároku a podaním žaloby nebola dodržaná zákonná lehota 6 mesiacov. Táto však uplynula počas tohto konania a preto má súd za to, že námietka žalovanej nie je dôvodná. Bolo nesporné, že nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov zo stany žalovanej uspokojený nebol.

Žalobkyňa sa domáhala náhrady škody za nesprávny úradný postup z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Súd preto zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého

dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Súd vychádzal zo zistení, že návrh na vykonanie exekúcie bol podaný 27.3.2007. Dňa 11.4.2007 podal súdny exekútor Mgr. Katarína Baňárová na Okresný súd Dunajská Streda žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Poverenie bolo vydané 17.4.2007. Žalobca ako oprávnený podaním zo dňa 20.5.2009 doručeným súdu dňa 25.5.2009 navrhol zmenu súdneho exekútora a žiadal poveriť vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom exekútorského úradu Záhradnícka 62, Bratislava. Súd 27.1.2010 vyzval súdneho exekútora Mgr. Katarínu Baňárovú na vyjadrenie sa k návrhu na zmenu exekútora a vyúčtovanie trov exekúcie. Podaním doručeným súdu 24.3.2010 súdny exekútor oznámil Okresnému súdu Dunajská Streda stanovisko k návrhu na zmenu a zaslal vyčíslenie trov exekúcie. Okresný súd Dunajská Streda uznesením č.k. 4Er/297/2007-13 zo dňa 27.5.2010 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého a zároveň rozhodol o trovách exekúcie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22.6.2010.

Žalobkyňa si v konaní uplatnila nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá majetková škoda a nemajetková ujma jej mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Dunajská Streda v exekučnom konaní vedenom pod spisovou značkou 4Er/297/2007. Nesprávny úradný postup mal spočívať v tom, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora súd pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Žalovaná sa bránila v konaní tvrdením, že vzhľadom na povahu rozhodnutia o zmene exekútora, zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu a nevyhnutnosť vykonať aj iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote stanovenej zákonom za zbytočné prieťahy.
Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. V praxi sa vychádza z toho, že ide o prípady vzniku škôd, ktoré boli vyvolané inou činnosťou orgánov verejnej moci, než rozhodovacou. Nesprávnym úradným postupom je tak činnosť spojená s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, ak pri nej alebo v jej dôsledku dôjde k porušeniu pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku určeného povahou a funkciou postupu. Uvedené ustanovenie zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorá predpokladá splnenie súčasne troch podmienok, a to nesprávny úradný postup príslušného orgánu verejnej moci, vznik škody poškodenému a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa neviaže na vydanie rozhodnutia v predpísanom konaní a s rozhodovaním buď vôbec nemusí súvisieť, alebo naopak ide o taký postup v konaní smerujúci síce k vydaniu rozhodnutia, ktorý sa však bezprostredne v obsahu rozhodnutia neodrazí. Úradný postup nie je možné spravidla upraviť natoľko detailne, aby pokrýval všetky predpísané dielčie kroky, ktoré je potrebné v rámci výkonu právomoci uskutočniť. Správnosť úradného postupu musí byť hodnotená i hľadiskom účelu, ku ktorého dosiahnutiu postup orgánu verejne moci smeruje.
Vychádzajúc z vykonaného dokazovania považoval súd nárok žalobkyne na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Dunajská Streda za neopodstatnený. Dňa 25.5.2009 bol Okresnému súdu Dunajská Streda doručený návrh na zmenu súdneho exekútora a súd dňa 27.5.2010 rozhodol o zmene exekútora. V danom prípade tak síce nedošlo k rozhodnutiu o zmene exekútora v zákonom určenej lehote, v dôsledku čoho je možné konštatovať nesprávny úradný postup exekučného súdu. Súd však nemal preukázané splnenie ani jednej z ďalších dvoch podmienok vyžadovaných pre vznik zodpovednosti žalovanej za žalobkyňou tvrdené ujmy. V konaní nebolo vôbec preukázané, že v prípade rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora v zákonnej lehote 30 dní, by došlo k účinnému vymoženiu pohľadávky oprávneného, a tým k naplneniu účelu exekúcie. Zmena osoby súdneho exekútora je len čiastkový procesný úkon, ktorý na vymožiteľnosť pohľadávky nemá vplyv.

Ohľadne prípadného prieťahu sa neviedlo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. Úlohou súdu je spravodlivé rozhodnutie v celom kontexte vzájomne sa odvíjajúcich skutočností a ukladať súdu zákonodarcom lehotu je riešenie, ktoré nemôže dostatočne zohľadňovať okolnosti toho ktorého prípadu. Správne a zákonné je, aby bolo vydané spravodlivé rozhodnutie, prípadne i po lehote,

než nespravodlivé v zákonnej lehote. K rozhodnutiu o zmene exekútora sú potrebné podklady od pôvodného exekútora a bez potrebných podkladov nie je možné včas rozhodnúť. V rámci exekučného konania má súd právo preskúmať dôkazy aj bez návrhu účastníkov a po ich doručení bolo vo veci rozhodnuté. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, že by počas tejto doby bola v neistote a hrozila jej akákoľvek škoda. Rovnako nepreukázala, že doba od doručenia žiadosti o zmenu súdneho exekútora do rozhodnutia o zmene súdneho exekútora, viedla k strate jej legitímnych očakávaní, že nastane zákonom predpokladaný stav a vyvolala riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky. Nepochybne o žiadosti zmenu súdneho exekútora bolo rozhodnuté. Ako v obdobnej veci už konštatoval Krajský súd Trnava v rozhodnutí sp. zn. 24Co/278/2014 z 22.10.2014 všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/20003 Z. z. až v prípade, ak o existencií prieťahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prieťahy v konaní (napríklad v dôsledku sťažnosti žalobkyne na prieťahy, v dôsledku žiadostí o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípade rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným pre vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová spáva k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnej od 1.1.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmavaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarca možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 1.1.2013.

Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobkyňa napriek poučeniu podľa § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku žiadnym spôsobom nepreukázala ich vznik. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ním tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Podľa názoru súdu sa žalobkyni nepodarilo vôbec preukázať, že by jej v súvislosti s postupom Okresného súdu Dunajská Streda v exekučnej veci vznikla akákoľvek majetková škoda, či ujma. Nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu škody. Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu nákladov spojených so správou a udržateľnosťou pohľadávky bez toho, aby ich bližšie špecifikovala (napr. koľko zamestnancov informačného systému spravovalo pohľadávky dlžníkov, aký počet pohľadávok spravoval pomocou informačného systému, kto spravoval a udržiaval informačný systém a za akú odmenu, kedy a akú komunikáciu vyvíjala s pôvodným súdnym exekútorom, aké a kedy posielal urgencie exekučnému súdu), keď nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného zapríčinil povinný už tým, že nesplnil svoj dlh a oprávnený musel prikročiť k vymáhaniu formou exekúcie. Znamená to, že vznik nákladov žalobkyne ako oprávnenej v exekučnom konaní na správu a udržateľnosť pohľadávky nie je v príčinnej súvislosti s postupom Okresného súdu Dunajská Streda v exekučnej veci. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré je nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predchádzajúceho stavu. Žalobkyňa svoje tvrdenia o vzniku majetkovej škody v žalobe všeobecne popísané nijako nezdokladovala a určenie výšky majetkovej škody v žalobe nie je dôkazom o jej vzniku. Za relevantný dôkaz súd nepovažoval ani predložený znalecký posudok, keďže je zrejmé, že tento nebol vypracovaný v súvislosti s konkrétnym konaním týkajúcim sa konkrétnej vymáhanej pohľadávky, ale vychádzal zo všeobecných údajov. V časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy, rovnako ako pri vzniku majetkovej škody je poškodený povinný nielen tvrdiť, ale aj preukázať vznik nemajetkovej ujmy, resp. uviesť skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik a rozsah ujmy. Nemajetková ujma automaticky nezávisí len od nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od vyššie uvedených skutočností, na základe ktorých nevidel súd dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je

objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, resp. exekútora, s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho insolventnosť ešte v čase pred rozhodnutím v základnom konaní. Tieto všeobecne známe riziká sú i rizikom každého podnikateľského subjektu. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušený a nepostačuje, ak je len sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina vzniku škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu, čo v súdenom spore nebolo preukázané. Preto, ak by aj žalobkyni vznikla majetková škoda a nemajetková ujma, nebola preukázaná súvislosť ich vzniku s postupom Okresného súdu Dunajská Streda v exekučnej veci.
V konaní žalovaná vzniesla námietku premlčania, ak došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009. O takýto prípad v prejednávanej veci nešlo, nakoľko návrh na zmenu súdneho exekútora bol súdu doručený dňa 25.5.2009, a preto sa súd vznesenou námietkou premlčania nezaoberal.
Všetky vyššie konštatované skutočnosti, a to reálne nepreukázanie vzniku škody, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, boli dôvodom na zamietnutie uplatneného nároku pre jeho nedôvodnosť.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď plne úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnila a ani nepreukázala, že by jej trovy konania vznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.
Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.